A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2024. október 4.*

„Előzetes döntéshozatal – A nemzetközi védelem megadása – 2013/32 irányelv – 38. cikk – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 18. cikke – A »biztonságos harmadik ország« elve – A Török Köztársaság »biztonságos harmadik országnak« minősítése – Nemzetközi védelmet kérelmezőknek a harmadik országba történő visszafogadása – Megtagadás”

A C-134/23. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Symvoulio tis Epikrateias (államtanács, Görögország) a Bírósághoz 2023. március 7-én érkezett, 2023. február 3-i határozatával terjesztett elő

a **Somateio „Elliniko Symvoulio gia tous Prosfyges**”,

az **Astiki Mi Kerdoskopiki Etaireia „Ypostirixi Prosfygon sto Aigaio**”

és

az **Ypourgos Exoterikon**,

az **Ypourgos Metanastefsis kai Asylou**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: C. Lycourgos tanácselnök, O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot, S. Rodin és L. S. Rossi (előadó) bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: S. Spyropoulos tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2024. március 14-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Somateio „Elliniko Symvoulio gia tous Prosfyges” képviseletében V. Papadopoulos dikigoros,

* Az eljárás nyelve: görög.

– az Astiki Mi Kerdoskopiki Etaireia „Ypostirixi Prosfygon sto Aigaio” képviseletében E. Spathana dikigoros,

– a görög kormány képviseletében Z. Chatzipavlou, K. Georgiadis, G. Karipsiadis, T. Papadopoulou és S. Spyropoulos, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében A. Edelmannová, M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében J. Möller és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,

– a ciprusi kormány képviseletében I. Neophytou és F. Sotiriou, meghatalmazotti minőségben,

– a magyar kormány képviseletében Biró-Tóth Zs. és Fehér M. Z., meghatalmazotti minőségben,

– a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman és A. Hanje, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Azéma és A. Katsimerou, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2024. június 13-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

## Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) 38. cikkének az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 18. cikkével összefüggésben történő értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a menekültek érdekében tevékenykedő Somateio „Elliniko Symvoulio gia tous Prosfyges” („Görög menekültügyi tanács” egyesület, Görögország) és az Astiki Mi Kerdoskopiki Etaireia „Ypostirixi Prosfygon sto Aigaio” („Menekültek támogatása az Égei-tengeren” nonprofit társaság, Görögország), valamint az Ypourgos Exoterikon (külügyminiszter, Görögország) és az Ypourgos Metanastefsis kai Asylou (bevándorlási és menekültügyi miniszter Görögország) között az utóbbiak által együttesen elfogadott azon miniszteri rendeletek érvényességének tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelyek a Török Köztársaságot „biztonságos harmadik országnak” minősítették a nemzetközi védelmet kérelmezők bizonyos kategóriái tekintetében.

## Jogi háttér

### *Az uniós jog*

*Az EU–Törökország visszafogadási megállapodás*

3 Az Európai Unió és a Török Köztársaság 2013. december 16-án megállapodást kötött a jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról (HL 2014. L 134., 3. o., a továbbiakban: EU–Törökország visszafogadási megállapodás). Ezt a megállapodást az Európai Unió nevében a 2014. április 14-i 2014/252/EU tanácsi határozattal (HL 2014. L 134., 1. o.; helyesbítés: HL 2014. L 331., 45. o.) ratifikálták.

4 Az EU–Törökország visszafogadási megállapodás 4. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„Valamely tagállam megkeresésére és – az e megállapodásban előírtakon kívül – az adott tagállam által elvégzendő minden további formaság nélkül Törökország visszafogad minden olyan harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt, aki a megkereső tagállam területére való belépés, illetve területén tartózkodás hatályos feltételeinek nem, illetve már nem felel meg, feltéve, hogy a 10. cikk értelmében bizonyított, hogy ez a személy:

[…]

c) közvetlenül Törökország területén történő tartózkodás vagy átutazás után lépett be jogellenesen a tagállamok területére.”

5 Az Európai Unió és a Török Köztársaság közötti, a jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló megállapodás 4. és 6. cikkének 2016. június 1-jétől való alkalmazására vonatkozó végrehajtási rendelkezésekről szóló visszafogadási vegyes bizottsági határozat tekintetében a visszafogadási vegyes bizottságban képviselendő uniós álláspont meghatározásáról szóló, 2016. március 23-i (EU) 2016/551 tanácsi határozat (HL 2016. L 95., 9. o.) értelmében az EU–Törökország visszafogadási megállapodás 4. cikkében előírt kötelezettség 2016. június 1-jétől alkalmazandó.

*A 2013/32 irányelv*

6 A 2013/32 irányelv (18), (43), (44) és (46) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(18) A tagállamoknak és a nemzetközi védelmet kérelmezőknek egyaránt az áll érdekében, hogy a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül a nemzetközi védelem iránti kérelmek ügyében a lehető legrövidebb időn belül határozat szülessen.

[…]

(43) A tagállamok minden kérelmet érdemben vizsgálnak meg, azaz értékelik, hogy a szóban forgó kérelmező a [harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2011.

L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.)] összhangban jogosult-e nemzetközi védelemre, kivéve, ha ezen irányelv másként rendelkezik, különösen, ha ésszerűen feltételezhető, hogy egy másik ország elvégzi a vizsgálatot, vagy megfelelő védelmet nyújt. […]

(44) A tagállamok nem kötelezhetőek a nemzetközi védelem iránti kérelem érdemi elbírálására, ha a kérelmezőről – a nemzeti jog által meghatározottak szerint egy harmadik országhoz fűződő elégséges kapcsolata alapján – ésszerűen feltételezhető, hogy abban a harmadik országban védelmet kérhet, továbbá megalapozottan vélhető, hogy a szóban forgó ország be- vagy visszafogadja a kérelmezőt. A tagállamok ez alapján kizárólag akkor járhatnak el, ha ez a kérelmező az érintett harmadik országban biztonságban lenne. A kérelmezők másodlagos mozgásának elkerülése érdekében a tagállamoknak közös elveket kell kidolgozniuk a harmadik országok biztonságosnak tekintésére vagy nyilvánítására vonatkozóan.

[…]

(46) Amennyiben a tagállamok a biztonságos ország fogalmát eseti alapon alkalmazzák, vagy a biztonságos országokat tartalmazó listákat állítanak össze, figyelembe kell venniük többek között az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal létrehozásáról szóló, 2010. május 19-i 439/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben [(HL 2010. L 132., 11. o.)] említett iránymutatásokat és operatív kézikönyveket és a származási országokra vonatkozó információkat és tevékenységeket, ideértve az [Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (EMTH)] származási országokról szóló jelentéseivel kapcsolatos módszertant; valamint az [ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala (UNHCR)] vonatkozó iránymutatásait.”

7 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a következőket írja elő:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

a) »genfi egyezmény«: a menekültek helyzetére vonatkozó, az 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyvvel módosított 1951. július 28-i egyezmény;

[…]

c) »kérelmező«: harmadik ország olyan állampolgára, vagy olyan hontalan személy, aki nemzetközi védelemért folyamodott, és kérelme ügyében még nem hoztak jogerős határozatot;

[…]

e) »jogerős határozat«: döntés arról, hogy a harmadik ország állampolgára, vagy a hontalan személy részére a menedékjogot vagy kiegészítő védelmet a [2011/95] irányelv alapján megadják-e, és amely ellen a továbbiakban az ezen irányelv V. fejezetében biztosított jogorvoslatnak nincs helye, tekintet nélkül arra, hogy ez a jogorvoslat a kérelmező számára lehetővé teszi-e az érintett tagállam területén maradást mindaddig, amíg kérelmét el nem bírálták;

[…]”

8 Az említett irányelv „Alapelvek és garanciák” című II. fejezete tartalmazza az irányelv 6–30. cikkét.

9 Ugyanezen irányelv „Az elsőfokú eljárások” című III. fejezetének rendelkezései között szerepel többek között a 31., 33., 35. és 38. cikk.

10 A 2013/32 irányelv „Vizsgálati eljárás” című 31. cikkének (1) és (2) bekezdése így rendelkezik:

„(1) A tagállamok a nemzetközi védelem iránti kérelmeket vizsgálati eljárásban dolgozzák fel a II. fejezetben foglalt alapelvekkel és garanciákkal összhangban.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy – a megfelelő és teljes körű vizsgálat követelményeinek sérelme nélkül – a vizsgálati eljárások a lehető legrövidebb időn belül lezárulnak.”

11 Ezen irányelv „Elfogadhatatlan kérelmek” című 33. cikke kimondja:

„(1) Azokon az eseteken túlmenően, amikor nem kerül sor egy kérelemnek [az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.)] összhangban történő megvizsgálására, a tagállamok akkor sem kötelesek megvizsgálni, hogy a kérelmező a [2011/95] irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosultnak minősülhet-e, ha egy kérelem e cikk értelmében elfogadhatatlannak minősül.

(2) A tagállamok e cikk értelmében csak akkor minősíthetik elfogadhatatlannak a nemzetközi védelem iránti kérelmet, ha:

a) a kérelmező részére más tagállam már nemzetközi védelmet biztosított;

b) a kérelmező esetében olyan ország minősül a 35. cikk értelmében az első menedék országának, amely nem tagállam;

c) a kérelmező esetében olyan ország minősül a 38. cikk értelmében biztonságos harmadik országnak, amely nem tagállam;

[…]”

12 Az említett irányelvnek „Az első menedék országának elve” című 35. cikke a következőket írja elő:

„Egy adott kérelmező esetében egy ország akkor tekinthető az első menedékjogot nyújtó országnak, ha:

a) ez az ország a kérelmezőt menekültként ismerte el, és a kérelmező még mindig igénybe veheti ezt a védelmet; vagy

b) a kérelmező ebben az országban egyébként elegendő védelmet élvez, beleértve a visszaküldés tilalmának elvét is is,

feltéve, hogy ez az ország őt visszafogadja.

Az első menedék országa elvének egy adott kérelmező különleges körülményei tekintetében való alkalmazása során a tagállamok figyelembe vehetik a 38. cikk (1) bekezdésében foglaltakat. A kérelmezőnek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy megtámadja az első menedék országa elvének az ő különleges körülményei tekintetében való alkalmazását.”

13 Ugyanezen irányelvnek „A biztonságos harmadik ország elve” című 38. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok csak akkor alkalmazhatják a biztonságos harmadik ország elvét, ha az illetékes hatóságok meggyőződtek arról, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személy az érintett harmadik országban az alábbi elvekkel összhangban levő bánásmódban részesül:

a) az életét és a szabadságát nem fenyegeti veszély faji, vallási, nemzetiségi vagy valamely társadalmi csoporthoz tartozás vagy politikai meggyőződés miatt;

b) nem áll fenn a [2011/95] irányelvben meghatározott súlyos sérelem veszélye;

c) a genfi egyezménnyel összhangban tiszteletben tartják a visszaküldés tilalmának elvét;

d) tiszteletben tartják a nemzetközi jog azon szabályát, miszerint a kérelmező olyan ország területére nem utasítható ki, ahol kínzásnak, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak lenne kitéve; illetve

e) a menekült jogállás kérelmezésének lehetősége biztosított, és a menekült jogállás megadása esetén biztosított a genfi egyezménnyel összhangban való védelem.

(2) A biztonságos harmadik ország elve a nemzeti jog rendelkezéseinek függvényében alkalmazható, amelyek magukban foglalják:

a) a kérelmező és az érintett harmadik ország közötti kapcsolat fennállását előíró azon szabályokat [helyesen: azon kapcsolat fennállását előíró szabályokat], amelynek alapján ésszerűnek tűnik, hogy a kérelmező ebbe az országba menjen;

b) azokat a módszertani szabályokat, melyek segítségével az illetékes hatóságok meggyőződnek arról, hogy a biztonságos harmadik ország elve alkalmazható-e egy adott országra vagy egy adott menedékkérőre vonatkozóan. Az ilyen módszer magában foglalja az ország biztonságos voltának egy adott kérelmező vonatkozásában való eseti alapon történő megállapítását és/vagy az általában biztonságosnak minősített országok nemzeti szinten történő meghatározását;

c) azokat a szabályokat, melyek a nemzetközi joggal összhangban megengedik annak egyedi elbírálását, hogy az érintett harmadik ország biztonságos-e egy adott menedékkérő számára, és amelyeknek a kérelmező számára lehetővé kell tenniük legalább azt, hogy kifogásolja a biztonságos harmadik ország elvének alkalmazását azon az alapon, hogy a harmadik ország sajátos körülményeit tekintve [helyesen: a harmadik ország a kérelmező sajátos körülményeit tekintve] nem biztonságos. A kérelmező számára ugyancsak lehetővé teszik, hogy megtámadja a harmadik ország és közte lévő, az a) pont szerinti kapcsolat fennállását.

(3) A kizárólag az e cikk alapján meghozott határozatok végrehajtásakor a tagállamok:

a) a kérelmezőt megfelelően tájékoztatják; és

b) a kérelmező számára kiállítanak egy dokumentumot, amely a harmadik ország hatóságait az illető ország nyelvén tájékoztatja, hogy a menedékjog iránti kérelmet érdemben nem vizsgálták.

(4) Amennyiben a harmadik ország a kérelmező számára nem engedélyezi a területére való belépést, a tagállamoknak a II. fejezetben leírt alapelvekkel és garanciákkal összhangban biztosítaniuk kell számára az eljárás megindításának lehetőségét.

(5) A tagállamok rendszeresen tájékoztatják a[z Európai] Bizottságot azokról az országokról [helyesen: azokról a harmadik országokról], amelyek vonatkozásában ez az elv e cikk rendelkezései értelmében alkalmazásra kerül.”

*Az (EU) 2024/1348 rendelet*

14 A 2013/32 irányelvet 2026. június 12-i hatállyal az Unión belüli nemzetközi védelem iránti közös eljárás létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1348 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L, 2024/1348) hatályon kívül helyezte, e rendelet 79. cikke (2) bekezdésének megfelelően.

## *A görög jog*

*A nemzetközi védelemről szóló törvény*

15 A Nomos 4636/2019 peri diethnous prostasias kai alles diatakseis (a nemzetközi védelemről és egyéb rendelkezésekről szóló 4636/2019. sz. törvény, FEK A’ 169/01.11.2019) az alapügyre alkalmazandó változatában (a továbbiakban: a nemzetközi védelemről szóló törvény) ülteti át a 2013/32 irányelvet a görög jogrendbe.

16 A nemzetközi védelemről szóló törvény 84. cikke (1) bekezdése d) pontjának megfelelően, az illetékes hatóságok a nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlanként elutasítják, ha a kérelmező esetében olyan ország minősül e törvény 86. cikke értelmében biztonságos harmadik országnak, amely nem tagállam.

17 A nemzetközi védelemről szóló törvény 86. cikkének (1) bekezdése kumulatív feltételeket állapít meg ahhoz, hogy egy harmadik ország „biztonságos harmadik országnak” minősüljön.

18 E törvény 86. cikkének (2) bekezdése értelmében az e cikk (1) bekezdésében megállapított feltételek tiszteletben tartását eseti alapon és minden egyes kérelmező esetében külön-külön vizsgálják, kivéve ha az érintett harmadik országot általában biztonságosnak minősítették, és szerepel a biztonságos harmadik országok nemzeti jegyzékében. Ebben az esetben a nemzetközi védelmet kérelmező kifogásolhatja a „biztonságos harmadik ország” elvének alkalmazását azon az alapon, hogy az érintett harmadik ország e kérelmező sajátos körülményei között nem biztonságos. Az említett törvény 86. cikkének (3) bekezdése értelmében tárcaközi rendelet határozza meg a menedékkérők bizonyos kategóriái tekintetében – azok sajátos jellemzői alapján – a biztonságosnak minősített harmadik országokat, a nemzetközi védelem iránti kérelmek elbírálása céljából.

19 Ugyanezen törvény 86. cikke (5) bekezdésének megfelelően, amennyiben az említett érintett harmadik ország nem engedélyezi a kérelmezőnek a területére való belépést, kérelmét érdemben a döntésre illetékes hatóságok vizsgálják meg.

*Az első tárcaközi rendelet és a második tárcaközi rendelet*

20 A nemzetközi védelemről szóló törvény 86. cikkének (3) bekezdése alapján került sor a Koini Ypourgiki Apofasi 42799/3.6.2021 „Kathorismos triton choron pou charaktirizontai os asfaleis kai katartisi ethnikou katalogou, kata ta orizomena sto arthro 86 tou nomou 4636/2019 (A'169)" („A biztonságosnak minősített harmadik országok meghatározása és a 4636/2019. sz. törvény [A'169] 86. cikkében meghatározott nemzeti jegyzék létrehozása" 42799/3.6.2021. sz. tárcaközi rendelet, FEK B 2425/7.6.2021, a továbbiakban: első tárcaközi rendelet) elfogadására.

21 Ez a tárcaközi rendelet „biztonságos harmadik országnak" minősíti a Török Köztársaságot a Szíriából, Afganisztánból, Pakisztánból, Bangladesből vagy Szomáliából érkező, nemzetközi védelmet kérelmezők számára.

22 Az első tárcaközi rendelet helyébe a Koini Ypourgiki Apofasi 458568/15.12.2021 „Tropopoiisi tis yp.ar. 42799/03.06.2021 koinis apofasis ton Ypourgon Exoterikon kai Metanastefsis kai Asylou »Kathorismos triton choron pou charaktirizontai os asfaleis kai katartisi ethnikou katalogou, kata ta orizomena sto arthro 86 tou nomou 4636/2019 (A'169)« (B' 2425)" („»A biztonságosnak minősített harmadik országok meghatározása és a 4636/2019. sz. törvény [A'169] 86. cikkében meghatározott nemzeti jegyzék létrehozása« 42799/03.06.2021. sz. külügyminiszteri és bevándorlási és menekültügyi miniszteri tárcaközi rendelet módosítása" 458568/15.12.2021. sz. tárcaközi rendelet [B' 2425], FEK B' 5949/16.12.2021, a továbbiakban: második tárcaközi rendelet) lépett.

23 E tárcaközi rendelet ismét „biztonságos harmadik országnak" minősíti a Török Köztársaságot a Szíriából, Afganisztánból, Pakisztánból, Bangladesből vagy Szomáliából érkező, nemzetközi védelmet kérelmezők számára.

## Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

24 Az alapeljárás felperesei megsemmisítés iránti keresetet nyújtottak be a kérdést előterjesztő bíróság, a Symvoulio tis Epikrateiashoz (államtanács, Görögország) az első tárcaközi rendelettel és a második tárcaközi rendelettel szemben, többek között a nemzetközi védelemről szóló törvény 86. cikkébe és a 2013/32 irányelv 38. cikkébe ütközésük miatt.

25 Az alapeljárás felperesei különösen arra hivatkoznak, hogy egyrészt az ezen rendeletek hatálya alá tartozó nemzetközi védelmet kérelmezők Törökországba történő visszafogadásának lehetősége nem biztosított „nemzetközi megállapodások útján", másrészt pedig nincs észszerű kilátás arra vonatkozóan, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezőket visszafogadják Törökországba, mivel e harmadik ország 2020 márciusa és a Covid19-világjárvány óta befagyasztotta az ilyen kérelmezőknek a területére történő visszafogadását.

26 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság – miután megállapította, hogy a megsemmisítés iránti kereset csak a második tárcaközi rendelet ellen benyújtott részben elfogadható – úgy ítélte meg, hogy amennyiben az alapeljárás felperesei azt kifogásolják, hogy a Török Köztársaságnak nincs jogi kötelezettsége a Görögországból érkező

nemzetközi védelmet kérelmezők visszafogadására, e panaszt el kell utasítani. A kérdést előterjesztő bíróság különösen az EU–Törökország visszafogadási megállapodásra tekintettel úgy ítélte meg, hogy a Török Köztársaságot ilyen jogi kötelezettség terheli.

27 A kérdést előterjesztő bíróság szerint ugyanakkor felmerül a kérdés, hogy a Török Köztársaság ténylegesen eleget tett-e az említett jogi kötelezettségnek, tekintettel arra a görög hatóságok által is elismert tényre, hogy e harmadik ország 2020 márciusától – és anélkül, hogy ez a körülmény a közeljövőben várhatóan megváltozna – nem fogad vissza területére olyan nemzetközi védelmet kérelmezőket, akiknek kérelmét Görögországban a „biztonságos harmadik ország” elve alapján elfogadhatatlanként elutasították.

28 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság utal az e bíróságon belül a 2013/32 irányelv 38. cikkének két különböző értelmezésére e kérdéssel kapcsolatban.

29 Az első értelmezés szerint, amellyel a kérdést előterjesztő bíróság tagjainak többsége egyetért, a nemzetközi védelmet kérelmező személynek az érintett harmadik országba történő visszafogadásának lehetősége előfeltétele annak, hogy az említett országot ezen irányelv 38. cikke értelmében vett „biztonságos harmadik országnak” lehessen minősíteni, tekintettel különösen az említett irányelv (18) preambulumbekezdésében felidézett, és a 31. cikkének (2) bekezdésében is kifejtett célkitűzésre, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek minél gyorsabb elbírálását biztosítsák. Más értelmezés csupán meghosszabbítaná a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálásának idejét, és a kérelmezőnek abban az országban való tartózkodására vonatkozó bizonytalanságot, ahol a kérelmét benyújtotta, anélkül hogy kizárná annak kockázatát, hogy visszaküldik egy olyan országba, ahol üldöztetésnek van kitéve, vagy a nemzetközi kapcsolatok megszakadásának lehetőségét. Ebből következik, hogy valamely tagállam általános hatályú jogi aktussal nem minősíthet egy harmadik országot általában biztonságosnak, amint azt a 2013/32 irányelv 38. cikkének (2) bekezdése erre felhatalmazza, ha e harmadik ország nem biztosítja az érintett nemzetközi védelmet kérelmezőknek a területére történő befogadására vagy visszafogadására vonatkozó kötelezettségének tényleges tiszteletben tartását. E körülmények között a második tárcaközi rendelet megsemmisítése iránti keresetnek helyt kell adni.

30 A kérdést előterjesztő bíróság azonban megállapítja, hogy a 2013/32 irányelv rendelkezéseinek második értelmezése szerint a nemzetközi védelmet kérelmezők tényleges befogadására vagy visszafogadására vonatkozó feltétel nem a valamely országot általában biztonságosnak minősítő rendeleti jellegű jogi aktus érvényességének elemét képezi, hanem vagy azon egyedi aktusénak, amellyel a nemzetközi védelem iránti konkrét kérelmet a „biztonságos harmadik ország” elve alkalmazásában mint elfogadhatatlant elutasítják, vagy pedig az ilyen egyedi jogi aktus végrehajtásának. E körülmények között a második tárcaközi rendelet megsemmisítése iránti keresetet mint megalapozatlant el kell utasítani.

31 E körülmények között a Symvoulio tis Epikrateias (államtanács) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [2013/32 irányelv] 38. cikkét a [Charta] 18. cikkével összefüggésben, hogy azzal ellentétes az a nemzeti (rendeleti jellegű) szabályozás, amely a nemzetközi védelmet kérelmezők bizonyos kategóriái tekintetében általánosan biztonságosnak minősít egy harmadik országot – amely annak ellenére, hogy jogi kötelezettséget vállalt a nemzetközi védelmet kérelmezők e kategóriáinak a területére történő visszafogadására, valójában hosszú

ideje (jelen esetben több mint [20] hónapja) megtagadja e visszafogadást –, anélkül, hogy megvizsgálta volna e harmadik ország álláspontja közeljövőben történő változásának lehetőségét,

vagy pedig úgy, hogy

2) a harmadik országba történő visszafogadás nem egy olyan nemzeti (rendeleti) aktus elfogadásának konjunktív feltételét képezi, amely valamely harmadik országot a nemzetközi védelmet kérelmezők bizonyos kategóriái tekintetében általánosan biztonságosnak minősít, hanem az egy olyan egyedi aktus elfogadásának konjunktív feltétele, amely egy adott nemzetközi védelem iránti kérelmet a »biztonságos harmadik ország« elve alapján elfogadhatatlanként elutasít,

vagy pedig úgy, hogy

3) a »biztonságos harmadik országba« történő visszafogadás csak a határozat végrehajtásakor vizsgálandó kérdés, ha a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozat a »biztonságos harmadik ország« indokán alapul?”

## A Bíróság előtti eljárás

32 Előzetes döntéshozatal iránti kérelmében a kérdést előterjesztő bíróság azt kérte, hogy a Bíróság a jelen ügyet a Bíróság eljárási szabályzata 105. cikkének (1) bekezdése alapján gyorsított eljárásban bírálja el, amelyet azzal indokolt, hogy a Bíróság határozata nagy számú személyt érint, és a szóban forgó terület különösen érzékeny.

33 A Bíróság elnöke 2023. március 31-én az előadó bíró és a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozott, hogy e kérelemnek nem indokolt helyt adni.

34 A gyorsított eljárás ugyanis olyan eljárási eszköz, amelynek célja a rendkívül sürgős helyzetekre való reagálás. Márpedig az előterjesztett kérdésekben esetlegesen érintett személyek vagy jogi helyzetek jelentős száma önmagában nem képezhet olyan rendkívüli körülményt, amely igazolhatná a gyorsított eljárás alkalmazását (lásd ebben az értelemben: 2022. szeptember 22-i Bundesrepublik Deutschland [Az átadásra vonatkozó határozat hatóság általi felfüggesztése] ítélet, C-245/21 és C-248/21, EU:C:2022:709, 33–35. pont). Ezenfelül a kérdést előterjesztő bíróság nem hivatkozott egyetlen olyan körülményre sem, amely alapján a jelen ügyet rendkívüli válsághelyzetbe tartozónak lehetne minősíteni, amely többek között nem tenné lehetővé, hogy az illetékes nemzeti hatóságok gondoskodjanak a nemzetközi védelem iránti kérelmek elbírálásához szükséges intézkedésekről, vagy amely a közös európai menekültügyi rendszer működését jelentősen akadályozná, amíg a Bíróság az előterjesztett kérdésekre nem válaszol (lásd ebben az értelemben: a Bíróság elnökének 2017. szeptember 19-i Magamadov végzése, C-438/17, EU:C:2017:723, 18. pont; 2022. szeptember 22-i Bundesrepublik Deutschland [Az átadásra vonatkozó határozat hatóság általi felfüggesztése] ítélet, C-245/21 és C-248/21, EU:C:2022:709, 36. pont).

## Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

### *Az első kérdésről*

35 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelv 38. cikkét a Charta 18. cikkével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely a nemzetközi védelmet kérelmezők bizonyos kategóriái tekintetében általában biztonságosnak minősít egy harmadik országot, jóllehet e harmadik ország – az őt terhelő jogi kötelezettség ellenére – általános jelleggel és ezen álláspont módosításának előre látható kilátása nélkül felfüggesztette e kérelmezőknek a területére történő befogadását vagy visszafogadását.

36 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv 33. cikkének (2) bekezdése kimerítően felsorolja azokat a helyzeteket, amelyekben a tagállamok valamely nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlannak tekinthetnek (2024. február 8-i Bundesrepublik Deutschland [Ismételt kérelem elfogadhatósága] ítélet, C-216/22, EU:C:2024:122, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 Így ezen irányelv 33. cikke (2) bekezdésének c) pontja rendelkezik arról a lehetőségről, hogy a tagállam elfogadhatatlannak minősítheti az ilyen kérelmet, ha olyan ország minősül a kérelmező esetében az említett irányelv 38. cikke értelmében vett „biztonságos harmadik országnak”, amely nem tagállam. A kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információk szerint ezt a lehetőséget a nemzetközi védelemről szóló törvény 84. cikke (1) bekezdésének d) pontja ültette át a belső jogba.

38 A 2013/32 irányelv 38. cikkéből kitűnik, hogy a „biztonságos harmadik ország” fogalmának alkalmazása az e cikk (1)–(4) bekezdésében előírt konjunktív feltételek tiszteletben tartásától függ (2020. március 19-i Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal [Tompa] ítélet, C-564/18, EU:C:2020:218, 36. pont; 2021. november 16-i Bizottság kontra Magyarország [A menedékkérők számára történő segítségnyújtás bűncselekménynek minősítése] ítélet, C-821/19, EU:C:2021:930, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

39 Először is ezen irányelv 38. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a tagállamok csak akkor alkalmazhatják a „biztonságos harmadik ország” elvét, ha meggyőződtek arról, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személy az érintett harmadik országban az e rendelkezés a)–e) pontjában kifejezetten meghatározott elvekkel összhangban lévő bánásmódban részesül.

40 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásából kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság jogerősen elutasította az alapeljárás felperesei által előadott, arra alapított jogalapot, hogy a Török Köztársaság nem tartotta tiszteletben ezeket az elveket, így e bíróság nem az említett elvek értelmezését kéri a Bíróságtól.

41 Másodszor, az említett irányelv 38. cikkének (2) bekezdése értelmében a „biztonságos harmadik ország” elve a nemzeti jog rendelkezéseinek függvényében alkalmazható. E rendelkezéseknek magukban kell foglalniuk többek között azokat a szabályokat, amelyek értelmében a nemzetközi védelem kérelmezője és az érintett harmadik ország között olyan kapcsolatnak kell fennállnia, amelynek alapján észszerűnek tűnik, hogy e kérelmező ebbe az országba menjen, azokat a módszertani szabályokat, amelyek segítségével az illetékes hatóságok meggyőződnek arról, hogy a „biztonságos harmadik ország” elve alkalmazható-e egy adott országra vagy a nemzetközi védelem adott kérelmezőjére, azzal a feltétellel, hogy e módszereknek magukban kell foglalniuk az ország

biztonságos voltának egy adott kérelmező vonatkozásában való, eseti alapon történő megállapítását és/vagy az általában biztonságosnak minősített országoknak a tagállam által történő meghatározását, és azokat, amelyek a nemzetközi joggal összhangban megengedik annak egyedi elbírálását, hogy az érintett harmadik ország biztonságos-e a nemzetközi védelem egy adott kérelmezője számára, és amelyek a kérelmező számára lehetővé teszik, hogy kifogásolja mind a „biztonságos harmadik ország” elvének a saját konkrét helyzetére való alkalmazását, mind pedig az említett országhoz fűződő kapcsolatának a fennállását.

42 Harmadszor, a 2013/32 irányelv 38. cikkének (3) bekezdése előírja a kizárólag a „biztonságos harmadik ország” elvén alapuló határozatot végrehajtó tagállamok számára, hogy tájékoztassák a kérelmezőt, és állítsanak ki számára egy dokumentumot, amely ezen ország hatóságait annak nyelvén tájékoztatja, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmet érdemben nem vizsgálták. Ezenfelül ezen irányelv 38. cikkének (4) bekezdése értelmében, amennyiben az érintett harmadik ország az e védelmet kérelmező számára nem engedélyezi a területére való belépést, a tagállamoknak az említett irányelv II. fejezetében leírt alapelvekkel és garanciákkal összhangban biztosítaniuk kell számára az eljárás megindításának lehetőségét.

43 Így először is a 2013/32 irányelv 38. cikkének szövegéből az következik, hogy az felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy az alapügyben szóban forgó második tárcaközi rendelethez hasonló általános hatályú jogi aktussal valamely országot általában biztonságos harmadik országgá nyilvánítsanak adott nemzetközi védelmet kérelmezők számára.

44 Ugyanis először is meg kell állapítani egyrészt, hogy azok a módszerek, amelyeket a tagállamoknak alkalmazniuk kell annak biztosítása érdekében, hogy a „biztonságos harmadik ország” elve alkalmazható legyen egy adott országra, és amelyekre ezen irányelv 38. cikke (2) bekezdésének b) pontja utal, magukban foglalják az ország biztonságos voltának egy adott kérelmező vonatkozásában való eseti alapon történő megállapítását „és/vagy az általában biztonságosnak minősített [harmadik] országok nemzeti szinten történő meghatározását”. Másrészt az a tény, hogy az említett irányelv 38. cikke (2) bekezdésének c) pontja arra kötelezi a tagállamokat, hogy olyan szabályokat állapítsanak meg, amelyek egyedi vizsgálatot tesznek lehetővé annak megállapítása céljából, hogy az érintett harmadik ország biztonságos-e egy adott kérelmező számára, biztosítva számára többek között azt a lehetőséget, hogy vitassa a „biztonságos harmadik ország” elvének alkalmazását azzal az indokkal, hogy az érintett harmadik ország az ő esetében nem az, szükségszerűen azt jelenti, hogy a tagállam jogosult arra, hogy általános hatályú jogi aktusban egy ilyen harmadik országot általában biztonságosnak minősítsen.

45 Másodszor, ezt az értelmezést megerősíti a 2013/32 irányelv (44) és (46) preambulumbekezdése, amely kifejezetten utal arra, hogy „a tagállamoknak közös elveket kell kidolgozniuk a harmadik országok biztonságosnak […] nyilvánítására vonatkozóan”, illetve arra, hogy a tagállamoknak figyelembe kell venniük bizonyos információkat és dokumentumokat azokban az esetekben, amikor „a biztonságos országokat tartalmazó listákat állítanak össze”.

46 Harmadszor, meg kell állapítani, hogy a 2013/32 irányelv 38. cikke nem teszi függővé azon általános hatályú jogi aktus érvényességét, amellyel valamely tagállam egy harmadik országot általában biztonságosnak minősít, annak bizonyításától, hogy az érintett nemzetközi védelmet kérelmezőket ténylegesen befogadják vagy visszafogadják e harmadik ország területére.

47 Egyrészt ugyanis e kérelmezőknek az említett harmadik országba történő, bizonyított befogadása vagy visszafogadása nem szerepel az ezen irányelv 38. cikkének (2) bekezdésében felsorolt szabályok között, amelyektől a „biztonságos harmadik ország” elvének alkalmazása függ a

tagállamokban. Másrészről, az említett irányelv 38. cikkének (4) bekezdéséből hallgatólagosan következik, hogy „[a]mennyiben a[z érintett biztonságos] harmadik ország a kérelmező számára nem engedélyezi a területére való belépést, a tagállamoknak a [2013/32 irányelv] II. fejezet[é]ben leírt alapelvekkel és garanciákkal összhangban biztosítaniuk kell számára az eljárás megindításának lehetőségét”, hogy az ilyen harmadik ország „biztonságos harmadik országgá” való minősítése összeegyeztethető a nemzetközi védelmet kérelmezőknek a területére történő befogadásának vagy visszafogadásának ezen ország általi megtagadásával.

48 Ez utóbbi rendelkezésből tehát az következik, hogy amennyiben valamely tagállam általános hatályú jogi aktussal egy harmadik országot általában biztonságosnak minősített annak ellenére, hogy ez utóbbi felfüggesztette a nemzetközi védelmet kérelmezők számára a területére való belépés lehetőségét, e tagállamnak biztosítania kell valamennyi érintett kérelmező számára a nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálására irányuló eljárás megindításához való jogot.

49 Másodszor, ami a 2013/32 irányelv 38. cikkének szövegkörnyezetét illeti, figyelembe kell venni ezen irányelv 35. cikkét, amely a nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatban egy másik elfogadhatatlansági okra hivatkozik, mint amit a jelen ítélet a 37. pontjában említ.

50 Amint azt e 35. cikk pontosítja, egy adott kérelmező esetében egy ország csak akkor tekinthető az „első menedék országának”, ha ez az ország a kérelmezőt menekültként ismerte el és a kérelmező még mindig igénybe veheti ezt a védelmet, vagy ha a kérelmező ebben az országban egyébként elegendő védelmet élvez, beleértve a visszaküldés tilalmának elvét is, „feltéve [e két esetben], hogy ez az ország [e kérelmezőt] visszafogadja”.

51 Következésképpen a 2013/32 irányelv 38. cikkének (4) bekezdésében a „biztonságos harmadik ország” elvével kapcsolatban foglaltakkal ellentétben ezen irányelv 35. cikke az „első menedék országa” elvének a tagállamokban való alkalmazását ahhoz a feltételhez köti, hogy a kérelmezőt ténylegesen visszafogadják az ekként minősített országba.

52 Harmadszor, a 2013/32 irányelv 38. cikkének azon értelmezése, amely szerint e rendelkezés a harmadik ország általában biztonságossá nyilvánítását nem teszi függővé attól a feltételtől, hogy az érintett harmadik ország ténylegesen befogadja vagy visszafogadja a nemzetközi védelmet kérelmezőket a területére, amely e cikk szövegéből és összefüggéseiből következik, a kérdést előterjesztő bíróság által előadottakkal ellentétben nem ütközik a 2013/32 irányelv célkitűzéseibe. Különösen nem sérti az ezen irányelv (18) preambulumbekezdésében kiemelt azon célkitűzést, amely szerint többek között a nemzetközi védelmet kérelmezők érdekében az ilyen védelem iránti kérelmekről a lehető leggyorsabban kell határozni, a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül (lásd ebben az értelemben: 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

53 Amint ugyanis az a jelen ítélet 48. pontjában megállapításra került, a 2013/32 irányelv 38. cikkének (4) bekezdéséből az következik, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezőknek a valamely tagállam által általában biztonságosnak minősített harmadik ország területére történő befogadásának vagy visszafogadásának felfüggesztése azzal a következménnyel jár, hogy e tagállamnak biztosítania kell e kérelmezők számára, hogy a 2013/32 irányelv II. fejezetében szereplő 6–30. cikkben foglalt alapelvekkel és garanciákkal összhangban eljárást indíthassanak.

54 Ebből következik, hogy amennyiben megállapítást nyer, hogy a valamely tagállam által általában biztonságosnak minősített harmadik ország ténylegesen nem fogadja be vagy nem fogadja vissza az érintett nemzetközi védelmet kérelmezőket, e tagállam nem utasíthatja el a nemzetközi védelem iránti kérelmeiket mint elfogadhatatlanokat a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján. Ezenkívül az említett tagállam nem késleltetheti indokolatlanul e kérelmek vizsgálatát, és biztosítania kell többek között azt, hogy e vizsgálatot egyedileg, ugyanezen irányelv 10. cikke (3) bekezdése a) pontjának megfelelően és az irányelv 31. cikkében foglalt határidők betartásával folytassák le.

55 A fenti megfontolásokra tekintettel a 2013/32 irányelv 38. cikkének a jelen ítélet 52. pontjában elfogadott értelmezése nem foszthatja meg hatékony érvényesülésétől a nemzetközi védelmet kérelmező számára elismert, a Charta 18. cikkében biztosított és ezen irányelv által konkretizált azon jogot, hogy megszerezze a nemzetközi védelemben részesülő személy jogállását, amennyiben az uniós jog által megkövetelt feltételek teljesülnek (lásd ebben az értelemben: 2024. február 8-i Bundesrepublik Deutschland [Ismételt kérelem elfogadhatósága] ítélet, C-216/22, EU:C:2024:122, 39. pont).

56 Következésképpen, az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 38. cikkét a Charta 18. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely a nemzetközi védelmet kérelmezők bizonyos kategóriái tekintetében általában biztonságosnak minősít egy harmadik országot, jóllehet e harmadik ország – az őt terhelő jogi kötelezettség ellenére – általános jelleggel és ezen álláspont módosításának előrelátható kilátása nélkül felfüggesztette e kérelmezőknek a területére történő befogadását vagy visszafogadását.

### *A második és a harmadik kérdésről*

57 Figyelembe véve az első kérdésre adott választ, amelyre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróságnak módjában áll az alapjogvita eldöntése, amely kizárólag azon rendeleti rendelkezés érvényességére vonatkozik, amely a Török Köztársaságot „biztonságos harmadik országnak” minősíti a nemzetközi védelmet kérelmezők bizonyos kategóriái tekintetében, a második és a harmadik kérdést nem szükséges megválaszolni.

## A költségekről

58 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

**A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 38. cikkét az Európai Unió Alapjogi Chartájának 18. cikkével összefüggésben**

**a következőképpen kell értelmezni:**

**azzal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely a nemzetközi védelmet kérelmezők bizonyos kategóriái tekintetében általában biztonságosnak minősít egy harmadik országot, jóllehet e harmadik ország – az őt terhelő jogi kötelezettség ellenére – általános jelleggel és ezen álláspont módosításának előrelátható kilátása nélkül felfüggesztette e kérelmezőknek a területére történő befogadását vagy visszafogadását.**

Aláírások